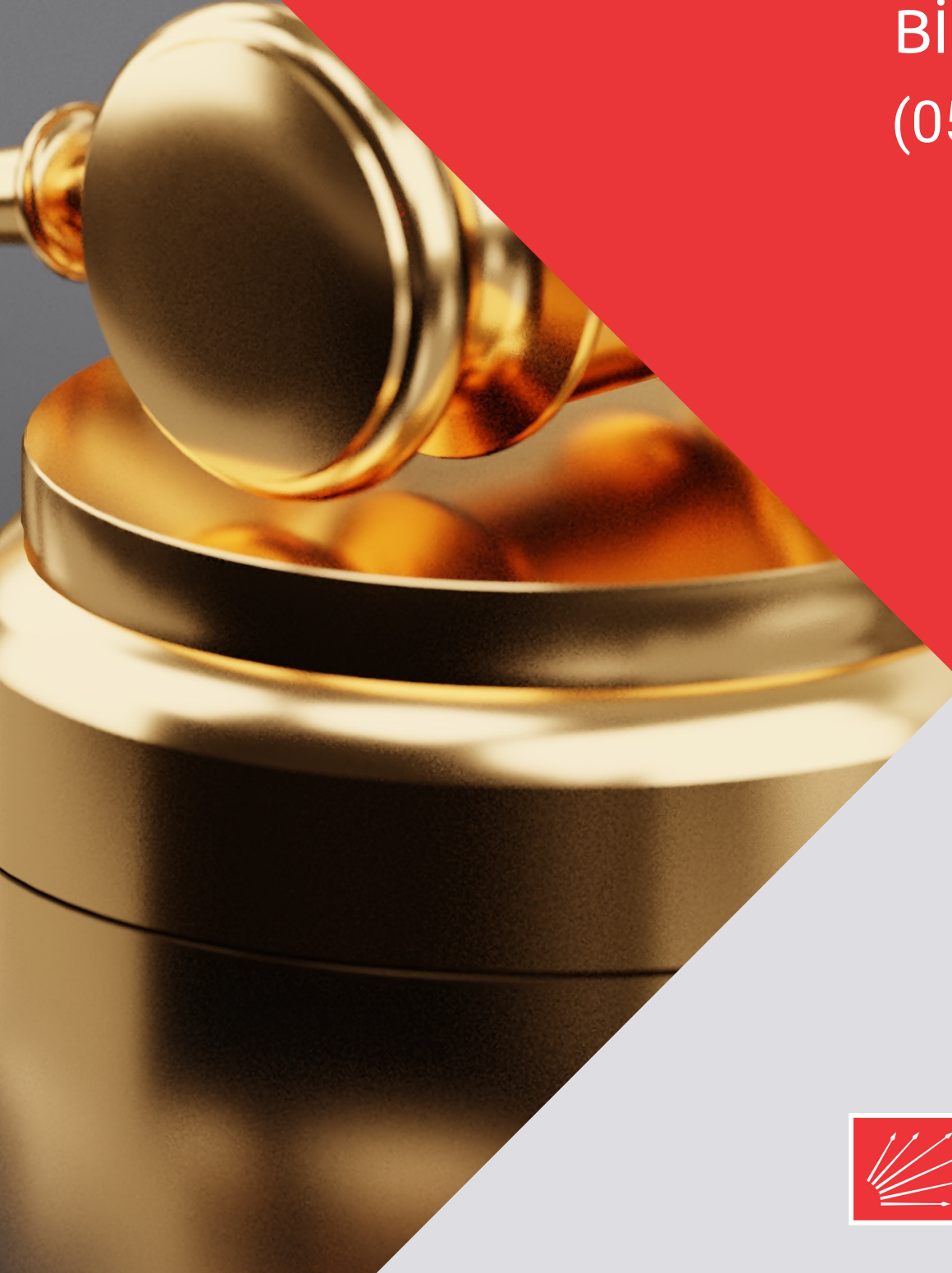


ÇOKLU BARO
DÜZENLEMESİNİN GENÇ
AVUKAT VE STAJYER
AVUKATLAR NEZDİNDE
YARATACAĞI SORUNLAR VE
DÜZENLEME HAKKINDA
BİLGİ NOTU
(05.10.2020)



ÇOKLU BARO DÜZENLEMESİNİN GENÇ AVUKAT VE STAJYER AVUKATLAR NEZDİNDE YARATACAĞI SORUNLAR VE DÜZENLEMeye GENEL BİR BAKIŞ

7249 sayılı ve 11 Temmuz 2020 Kabul Tarihli Avukatlık Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Daire Kanun'u 15 Temmuz 2020 günü Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. İlgili Kanun ile çoklu baro düzenlemesi kabul edilmiş ve Avukatlık Kanunu'na işlenmiştir. Partimizin çoklu baro düzenlemesine ilişkin olarak Anayasa Mahkemesi'ne yapmış olduğu başvurusu 01.10.2020 tarihinde oy çokluğu ile reddedilmiştir. Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu kararla ilgili gerekçesini daha sonra açıklayacaktır. Yeni düzenleme uyarınca yapılan değişiklikler başta baroların bağımsızlığını, avukatlık mesleğinin kişilerden, kurumlardan arındırılmış bir şekilde ilerlemesi yönüyle tek baro güvencesini tamamen kaldırmış ve mesleğin içinde bölünmelerin ve mesleğin siyasileşmesinin önünü açmıştır. Kanunla getirilen düzenlemelerin mesleğin geleceğini temsil eden başta genç ve stajyer avukatlar olmak üzere birçok kişiyi, hukuk sisteminin işleyişini çok ciddi şekilde etkileyeceği açıktır. Düzenlemenin getirdikleri ve yaşanılacak sorunlara ilişkin öngörüler şu şekildedir;

1-Stajyer avukatların, stajlarının 2. Altıncı ayında ancak staj yaptığı baroya kayıtlı bir avukat yanında staj yapabileceğine dair düzenleme stajyer avukatların sırf iş bulmak adına kendisine iş verecek bir avukatın barosuna üye olma zorunda bırakılmasına yol açacaktır.

2-Yine adliye stajında hakimlerin stajyerin üye olduğu baroya göre farklı muamelelerde bulunması söz konusu olacaktır (Örn: İzmir 2 nolu barodan gelen bir stajyeri çalışması için zorlamayıp diğer barodan gelen stajyere farklı sorumluluklar, görevler vermesi gibi) Halbuki stajyerlerin en büyük sorunu, staj dönemi boyunca sigortasız çalıştırılmaları ve ücret yönünden asgari bir belirlemenin olmayışıdır. Kimin yanında staj yapacağı değildir.

3-Çoklu baro düzenleme gerekçelerinden biri de staj eğitiminin kalitesinin artırılması hedefi olarak ileri sürülmüştür. Ancak getirilen düzenlemede staj eğitimi ile ilgili bir düzenleme yoktur. Aksine staj eğitiminin tek bir yerden verilmemesi; staj eğitiminde birlik, yeterlilik, eğitim verecek kişilerin niteliği, stajda devam zorunluluğu, eğitimin içeriği noktasında uygulamada her bir baroda farklılıklar ortaya çıkacak ve bu sorunların yanı sıra farklı yerlerde verilen farklı eğitimler meslek eğitimdeki birliği zedeleyecektir.

4-Avukatlık stajı kabullerinde, staj bitiminde ruhsata hak kazanmalarda dolaylı yoldan da olsa iktidara, Adalet Bakanlığına daha yakın baroların süreçlerinin daha hızlı işletilmesi çifte standart yaratılmasına neden olacaktır. Belki de bir stajyer avukat hangi barodan daha hızlı ruhsat alınıyorsa oraya kaydolayım, başka baroya kaydolursam zorluk çıkar, fişlenirim endişesiyle baro seçimini yapacaktır.

5-Yeni düzenlemede beş binden fazla avukat bulunan illerde asgari iki bin avukatla bir baro kurulabilecektir. Halihazırda İstanbul, İzmir ve Ankara Barosu dışında 5 bin ve üstü üye sayısına sahip baro bulunmamaktadır. Bu 3 ilde çoklu baroların kurulması, diğer illerle arasında uygulama farklılıklarına yol açacak, duruşmalarda, görevlendirmelerde bu farklılık meslektaşlar arasında birlik duygusunun zedelenmesine neden olacaktır.

6-Barolar arasında üye kazanmak adına bir rekabet doğacak ve meslek etiği ve kurallarına aykırılıklar meydana gelecek, üyesini elinde tutmak isteyen baroların disiplin soruşturma ve kovuşturmalarında esnek davrandığı durumlar meydana gelecektir (Örn: Aynı avukatlık ortaklığında tek vekaletname üzerinden çalışan ancak farklı barolara üye olan avukatların icra ettiği bir işlem nedeniyle haklarında disiplin soruşturması açılması durumunda her biri için farklı kararlar verilmesi muhtemeldir.) Bu durumda meslek kuralları etkisiz hale gelecek, içtihat farklılıkları oluşacak ve disiplin süreçleri üyeyi tutmak veya elde etmek için bir araç olarak kullanılacaktır.

7- Üye sayılarının belirlenmesinde baro levhasına kayıtlı avukatlar ile kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde görev yapan avukatlar esas alınacağı içi haliyle devlet kurumlarında çalışan avukatların baskıyla zorla, işten çıkarılma korkusuyla yeni kurulacak barolara üye olacak veya iktidara yakın memurların baro kurmak şeklinde organize olması istenecektir.

8-Adliyede, hakim-savcı önünde, kollukta, tapuda kısacası avukatın işi gereği iletişimde olduğu her birimde hangi baroya üye olduğu, dost baroda mı düşman baroda mı diye bakılacak, hele mesleğin başında avukatlar daha ilk senelerden bu ayrımcılık nedeniyle yıpranacak, belki iş alamayacak, işini de göremeyecektir.

9-Birden fazla baro kurulduğu zaman adli yardım, CMK gibi hizmetlerin vatandaşa nasıl ulaştırılacağı konusunda yeni bir düzenleme bulunmamaktadır. CMK ve Adli Yardım Eğitimleri oldukça nitelikli ve tek elden verilmesi gereken eğitimlerdir. Bir ilde birden fazla baro kurulursa bu barolarda eğitim kalitesi, eğitim verecek kişiler, süresi, sertifikalandırma süreci tümüyle muammadır. Yine CMK'daki müdafilik sisteminde müdafinin soruşturma ve kovuşturma yapacağı baro tarafından görevlendirilmesi düzenlemesi bulunmaktadır. Ancak çoklu baro düzenlemesinde görevlendirmelerin nasıl yapılacağına dair bir düzenleme bulunmadığından, CMK ve adli yardım atamalarının nasıl yapılacağı, eşitlik ilkesine uyulup uyulmayacağı, görev sonrası ödeme, makbuz vs. süreçlerin nasıl işleyeceği, barolar arasında farklı uygulamaların önüne nasıl geçileceği bilinmemektedir. Mesleğin ilk yıllarında genç avukatların önemli bir çoğunluğu CMK ücretlerinden gelir sağladığı düşünüldüğünde adli yardım ve CMK görevlendirmelerinin barolar arasında eşit yapılmaması, baroların arasında kayırmacılık yapılması durumunda genç avukatlar mağdur olacaktır.

Sonuç olarak çoklu baro düzenlemesi etkisini mesleğin daha en başında stajyer avukatlarda göstermekte, staj yapacağı baroyu seçerken ilerde iş bulma, herhangi bir bürokratik engelle karşılaşmama, iktidardakine taraf olursa işlerinin daha kolay hallolacağı belki de daha fazla müvekkile kazanacağı gibi endişelerle ilk seçimini yapmasına neden olacaktır. Siyasi iktidarın hâkim ve savcılar üzerindeki tahakkümünden sonra çoklu baro düzenlemesi ile avukatları da kendisine yakın kılma, etkisizleştirme amacına hizmet edecek barolar oluşmasının önünde engel kalmamışsa da özellikle genç avukatların ve stajyer avukatların mesleğin başında dayanışma duygusundan, meslek etik ve ilkelerinden ayrılmaması adına ciddi bir süreç yürütülmesi gerekmektedir.